



Miljøministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K
Att.: Pia Goldschmidt, piago@mim.dk

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høring af udkast til forslag til Lov om kemikalier (Begrænsning i eller forbud mod anvendelse af plantebeskyttelsesmidler på befæstede eller stærkt permeable arealer)

Landbrug & Fødevarer takker for muligheden for at afgive bemærkninger til udkast til forslag til Lov om kemikalier, j. nr. 2021 – 14063 med høringsfrist den 17. november. Vores bemærkninger fremgår nedenfor.

Vi stiller os undrende over om, der er et fagligt problem og derfor et identificeret behov for at forbyde fx glyphosat på befæstede og stærkt permeable arealer. Vi er ikke bekendt med dokumentation for, at fx glyphosat udgør en risiko for grundvand i bynære områder. Tværtimod er der en redegørelse udført for Naturstyrelsen fra 2013 "*Afstrømning fra tagflader og befæstede arealer – Vurdering af forureningsrisici for grundvand*", hvor en lang række stoffer i afstrømmende regnvand er screenet. Det fremgår af redegørelsen, at den generelle godkendelse betyder, at flere af pesticiderne allerede er let-nedbrydelige og derfor er frasorteret undersøgelsen, da de ikke er relevante. Det gælder bl.a. glyphosat. Det nævnes dog i rapporten, at det ikke kan udelukkes, at der er risici med glyphosat, men det er som udgangspunkt slet ikke taget med i undersøgelsen, da risikoen vurderes til at være meget lav.

Vi anerkender, at det normale godkendelsessystem for pesticider er møntet på jordbrugsmæssig anvendelse, og at denne anvendelse ikke er det samme for bynær anvendelse på befæstede og stærkt permeable arealer. Glyphosat er dog blevet anvendt til ukrudtsbekæmpelse i byer gennem flere årtier og til trods for det, er fund af glyphosat i både GRUMO (grundvandsovervågningen) og vandværkernes drikkevandsboringer meget sjældne. Det på trods af, at mange af boringerne netop er placeret bynært for at komme tættere på forbrugeren. I de seneste ti år er fundprocenter i overvågede boringer mellem 0 og 0,8 pct. og stort set alle under den meget lave kravværdi på 0,1 mikrogram pr. liter.

Er alternativerne til ukrudtsbekæmpelse med glyphosat i bynære områder mere bæredygtige?

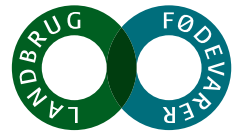
Landbrug & Fødevarer er ikke bekendt med, at der foreligger faglige vurderinger af, om alternativerne til ukrudtsbekæmpelse med glyphosat ud fra en helhedsbetragtning er mere bæredygtige.

Det er nyt for Landbrug & Fødevarer, at der nu fagligt skelnes mellem let-nedbrydelige og ikke let-nedbrydelige, som det lægges op til i lovforslaget, hvor ukrudtsmidlet pelargonsyre favoriseres i stedet for glyphosat grundet en mindre forskel i nedbrydningshastigheden.

Den nye skelnen mellem allerede godkendte midler stiller vil vi os uforstående overfor, fordi det allerede er et centralt krav i den generelle godkendelse, at pesticider er relativt hurtigt bionedbrydelige. Vi finder heller ikke, at det er hensigtsmæssig måde at skelne mellem pesticider, da nedbrydelighed kun er en blandt mange forskellige relevante parametre.

Normalt vurderes bæredygtighed af pesticider ud fra både nedbrydelighed, men også ift. binding til jord, risici for sundhed, effekt på miljø, anvendt dosis og forholdsregler ved anvendelse. Alle disse forhold udelades tilsyneladende i det nye lovudkast. I stedet er der fokus på nedbrydelighed, selvom pesticiders bæredygtighed på ingen måde kan vurderes ud fra det parameter alene.

¹ [NST Afstrømning fra tagflader og befæstede arealer ENDELIG RAPPORT 12 FEBRUAR 2013.pdf \(naturstyrelsen.dk\)](#)



Er det fx vurderet om pelargonsyre, som skal bruges flere gange om året og i langt, langt større mængder end fx glyphosat og kan have en større negativ betydning for vandmiljøet så som vandløb?

Landbrug & Fødevarer finder det uhensigtsmæssigt, at der på denne måde indføres et sekundært godkendelsessystem, hvor tidligere godkendelser annulleres. Såfremt der identificeres en risiko for vandmiljø eller andre forhold, bør denne håndteres i godkendelsen af midlerne og dermed påføres etiketten.

Lovændringen vil øge den samlede miljøbelastning og underbygge sit eget formål

Det fremgår af den oprindelige politiske aftale fra 1998 og revideret i 2007 om "Aftale om fortsat afvikling af brugen af plantebeskyttelsesmidler på offentlige arealer", at formålet er, at "fortsat afvikle brugen af plantebeskyttelsesmidler på offentlige arealer og derved begrænse risikoen for grundvandsforurening og beskytte natur og menneskers sundhed."

I forslag til lovudkast fremgår det ligeledes, at kemikalielovens kapitel 7 bemyndiger Miljøministeren til at fastsætte regler eller begrænsninger mhp. at nedsætte den samlede pesticidbelastning. Det fremgår også af afsnit 4 om opfyldelse af FN's verdensmål:

"§ 38 a i kemikalielovens kapitel 7 bemyndiger miljøministeren til at fastsætte regler om begrænsning i eller forbud mod anvendelse af bekæmpelsesmidler, altså både plantebeskyttelsesmidler og biocider, på bestemte arealer, dog ikke arealer til jordbrugsmæssige formål, såfremt dette sker med henblik på at nedsætte den samlede belastning af bekæmpelsesmidler, herunder belastningen af sundhed, miljø og natur." (side 5 lovudkast)

"Det påtænkte anvendelsesforbud, der forventes fastsat ved bekendtgørelse i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse, vil give en reduktion i den samlede miljøbelastning fra plantebeskyttelsesmidler. Det vurderes, at det påtænkte anvendelsesforbud vil kunne støtte delmål 6.3. om, at vandkvaliteten skal forbedres ved at reducere forurening." (side 14 Lovudkast)

Landbrug & Fødevarer mener, at udkastet til lovforslag vil det få den modsatte effekt. Hvis brugen af fx glyphosat erstattes med pelargonsyre, som lovforslaget favoriserer, vil det få den samlede miljømæssige belastning til at stige.

Ud fra en beregning af PBI (pesticid belastningsindekset), som er udviklet af Miljøministeriet, og som vi har brugt i Danmark i de seneste ti år til at regne belastningen af pesticider, kan det medføre en stigning på faktor 8 (eller mere) pr. behandling (afhængigt af forskellige produkter med glyphosat eller pelargonsyre, der sammenlignes). Og der skal behandles op til flere gange med pelargonsyre for at få den ønskede effekt. Derfor kan der reelt være tale om langt større samlet miljømæssig belastning, hvis man regner ud fra tilgangen, der normalt bruges i den årlige bekæmpelsesmiddelstatistik. (se beregning i bilag 1, hvor produkter til ikke landbrugsmæssig anvendelse sammenlignes)

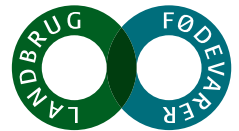
Landbrug & Fødevarer mener, at metoden til at beregne PBI også er anvendelig i kontekst af ikke jordbrugsmæssig anvendelse. Det er klart, at aspektet om risiko for nedsivning til grundvand forholder sig anderledes med stærkt permeable eller hårde overflader i bymiljøer, men sundhedsaspektet og miljøeffektaspektet ved PBI-metoden må forventes stadig at gælde.

Definition af nedbrydelighed

Landbrug & Fødevarer er ikke bekendt med specifikke definition af nedbrydelighed, som der refereres til i udkastet og som desuden er refereret til i "Aftale om fortsat afvikling af brugen af plantebeskyttelsesmidler på offentlige arealer"².

I forslaget til "Lov om ændring af lov om kemikalier" refereres der til EFSA' (European Food Safety Authority) definition om, at stoffer med en halveringstid under 10 dage er såkaldte let-nedbrydelige

² [Rapport Undersøgelse af forbruget af pesticider på offentlige arealer \(mim.dk\)](#)



stoffer. Der refereres ikke yderligere til definitioner af nedbrydelighed, men i udkastet til lovforslag omtales stoffer som ikke let-nedbrydelige, hvis halveringstiden er over 10 dage.

Den definition forekommer at være en relativ simpel opdeling. Den adskiller sig også fra en opdeling, som er refereret til i et litteraturstudie udført for Miljøstyrelsen fra 2018. Her fremgår en definition af nedbrydelighed opdelt i flere forskellige kategorier og med meget højere kategorier: <50 dage: hurtigt nedbrydeligt, <250 dage moderat nedbrydeligt, <1000 dage langsomt nedbrydeligt og <10.000 dage: stort set ikke nedbrydeligt. ([Rapport \(mst.dk\)](#))

Problemer med ukrudtsbekæmpelse på befæstede arealer

Landbrug & Fødevarer er stærkt bekymret for konsekvenser af et forbud mod glyphosat på befæstede og stærkt permeable arealer. Vores medlemmer er meget afhængige af kunne lave en effektiv ukrudtsbekæmpelse rundt om bygninger og stalde. Det er vigtigt, at flere forskellige årsager som fx at vedligeholde bygninger og gårdspladser.

Landbrug & Fødevarer er uenige i de udmeldte erhvervmæssige konsekvenser af lovforslaget (3,3 mio. kroner årligt), som vi mener, vil være mange gange dyrere. Der er cirka 30.000 landbrugsbedrifter, hvilket giver en øget udgift på 100 kroner årligt per ejendom, såfremt man bruger ministeriets data kun på landbruget. De 3,3 mio. kroner årligt dækker på ingen måde de ekstra omkostninger, der nu pålægges erhvervet. Landbrug & Fødevarer mener, at det virker alt for lemfældigt at lave et sådan overslag.

Glyphosat er også væsentligt ift. skadedyrsbekæmpelse af fx rotter, hvor det er vigtigt med rene gårdspladser og langs væggene ved driftsbygninger.

Uden glyphosat vil det blive væsentligt mere besværligt at opnå en effektiv bekæmpelse af ukrudt, som kan være et levested for rotter. Rotter er et stigende problem for landbruget, og forslaget til forbud mod glyphosat vil reducere mulighederne for at fjerne levesteder for rotterne og derved forringe bekæmpelsen. For nogle produktionsgrene, fx ægproduktion, kan det have store konsekvenser for salmonellainsatsen mv.

Såfremt der er spørgsmål eller problemstillinger, der ønskes uddybet, står vi naturligvis til rådighed.

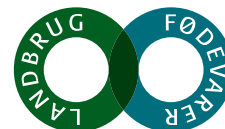
Med venlig hilsen

Søren Thorndal Jørgensen

Chefkonsulent
Vand & Natur
Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Jacob Neergaard

Konsulent
Vand & Natur
Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.



Bilag 1

I tabellen ses beregninger af pesticidbelastningsindekset (PBI) for forskellige henholdsvis pelargonsyre midler og et Roundup middel, som er godkendt til privat brug. Data stammer fra middeldatabasen.

For to af midlerne med pelargonsyre er PBI 8 gange højere pr. behandling. For det koncentrerede pelargonsyreprodukt er PBI 56 gange højere pr. behandling.

Ready for use	Indhold		B	Miljøæd	Miljøæf	Sum	Skat i kr/l	Dosis omregnet til ha	B/ha	Miljøæd	Miljøæf	Sum	Skat	g al
Produkt	Glyphosat	Koncentration g/l	Sundhedsærd	ærd	kt			till ha	ed	ærd	kt			
Roundup spray	7,2		0	0,0008	0,0005	0,0013	1	200	0	0,16	0,1	0,26	200	1440
Ukrudtsfri kvik klar til brug	Pelargonsyre	28	0	0	0,0024	0,0024	2	833	0	0	2,0	2,0	1667	23333
Keeper Quick mod ukrudt og mos	Eddikesyre	60	0	0,0014	0,0007	0,0021	4	1000	0	1,4	0,7	2,1	4000	60000
Professionelle														
Topgun Finalsan koncentrat	Pelargonsyre	186,7	0,075	0	0,0157	0,0907	21	160	12	0	2,5	14,5	3360	29872
								Faktor				56	17	21